

ВІДГУК
ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА
на дисертаційну роботу Євтушенко Ольги Анатоліївни
на тему: «Управління фінансовим забезпеченням відтворення основних
засобів машинобудівних підприємств», подану на здобуття наукового
ступеню кандидата економічних наук за спеціальністю
08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

1. Актуальність, мета і задачі дослідження

Питання оптимізації фінансового забезпечення відтворення основних засобів національних машинобудівних підприємств і підвищення ефективності управління ним носять глибокий, масштабний та всеохоплюючий характер. Формування джерел відтворення основних засобів характеризується високою мобільністю і обмеженістю як на мікроекономічному, так і на макроекономічному рівнях. Вади фінансового забезпечення відтворення основних засобів підприємств машинобудування в Україні підсилюється негативним впливом сучасних глобалізаційних процесів. Відтік іноземних інвестицій, нестабільність курсу валют, обмеженість кредитних ресурсів створюють складні умови функціонування машинобудівних підприємств.

Українські машинобудівні підприємства потребують глибоких економічних перетворень, починати які необхідно перш за все з підґрунтя їх матеріально-технічної бази – з основних засобів. Технічний стан і ефективне використання основних засобів прямо впливають на якість, надійність, вартість та конкурентоспроможність продукції в цілому. Невідповідність технологічних можливостей виробництва вимогам ринку становить загрозу діяльності підприємств машинобудування, тому розв'язання проблеми управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів важливе для будь-якого промислового підприємства. З огляду на вище сказане можна стверджувати, що тема дисертаційної роботи Євтушенко Ольги Анатоліївни «Управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств» є важливою та актуальною

Обравши метою роботи розвиток теоретико-методичних засад фінансового

забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств та розроблення практичних рекомендацій з формування відповідного механізму управління, дисертантом було поставлено та вирішено комплекс складних задач, до головних з яких слід віднести: уточнення понятійно-категорійного базису дослідження; розширення класифікації основних засобів та джерела фінансового забезпечення їх відтворення; проведення діагностування фінансового забезпечення відтворення основних засобів на підприємствах машинобудування; обґрунтування напрямків удосконалення механізм управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів підприємств машинобудування; формалізація інформаційного забезпечення роботи даного механізму. Визначене коло завдань є достатньо повним для досягнення мети дослідження. У роботі представлено їх послідовне розкриття, в результаті чого отримано результати, які складають наукову новизну дисертації. Усі результати проведеного дослідження теоретично обґрунтовані, і доведені до практичної реалізації, що дає підставу зробити висновок про наявність предмету публічного захисту основних положень дисертації.

Актуальність теми дисертації підтверджується її зв'язком з основними напрямами наукових досліджень Університету імені Альфреда Нобеля. Зокрема, у межах науково-дослідної теми «Підвищення стійкості та розвиток підприємства у системі управління потоковими процесами» (номер державної реєстрації 0110U000202), дисертантом удосконалено механізм управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств, в який введено додаткові елементи: формування інформаційних потоків, пов'язаних з фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів, та виявлення ризиків, пов'язаних з фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів, що дозволяє, визначати спрямування коштів за видами відтворення відповідно до визначених бізнес-процесів

2. Аналіз винесених на захист результатів, їх обґрунтованість, достовірність та новизна

Автором винесено на захист теоретичні розробки та практичні рекомендації щодо управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів підприємств машинобудування. Представлені теоретичні й методичні положення відрізняються глибиною аналізу, коректністю формулювання, пропозиціями щодо практичного використання, науковою

новизною. Розгляд отриманих результатів дослідження дає можливість докладно охарактеризувати кожен з них.

Результат 1. Методичний підхід до діагностики рівня фінансового забезпечення відтворення основних засобів на машинобудівних підприємствах (стор. 111-122 дисертації та стор. 9-11 автореферату).

Суть результату постає в аналітичному обґрунтуванні матриці рівня фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівного підприємства (матриці «використання основних засобів – фінансове забезпечення відтворення основних засобів»). Використання даної матриці дозволяє встановлювати відповідність фінансового забезпечення потребам відтворення основних засобів машинобудівного підприємства та виробляти заходи щодо управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів.

Наукова новизна результату міститься в виділенні двох груп показників (використання основних засобів та фінансового забезпечення їх відтворення) та виокремлені п'яти взаємопов'язаних етапів проведення діагностики, а саме: групування показників, визначення рангів складових груп показників за їх рекомендованими значеннями, розрахунок відповідних адитивних показників, бальна оцінка значень адитивних показників, визначення рівня фінансового забезпечення відтворення основних засобів за матричним методом.

Доведеність результату. Результат доводиться апробацією розробленого методичного підходу на шести (ПАТ «АвтоКрАЗ», ПАТ «Дніпропетровський стрілочний завод», ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод», ПАТ «Дніпровагонмаш», ПАТ «Павлоградхіммаш» та ПАТ «Дніпроважмаш») вітчизняних машинобудівних підприємствах (стор. 119-122).

Пріоритетність результату підтверджено публікаціями:

1. Євтушенко О.А. Система показників оцінки відтворення основних засобів / О.А. Євтушенко // Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна: зб. наук. праць. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. – №35. – С. 128–131.

2. Євтушенко О.А. Принципи побудови системи показників управління процесами відтворення основних засобів підприємства / О.А. Євтушенко / Розвиток фінансового ринку в Україні: проблеми та перспективи: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 10 листопада 2016 р., Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка. – Полтава: ПолНТУ, 2016. – С. 332–334.

3. Євтушенко О.А. Проблеми впровадження процесно-орієнтованого підходу управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів / О.А. Євтушенко // Проблеми та шляхи удосконалення економіки України: тези доповідей XXII Міжнародної

науково-практичної конференції, 1–2 лютого 2013 р., Громадська організація „Львівська економічна фундація”. – Львів: ЛЕФ, 2013. – С. 78–79.

Зауваження. Представлений в роботі інструментарій діагностики рівня фінансового забезпечення відтворення основних засобів (стор. 111-121), який ґрунтується на розрахунку адитивних показників використання основних засобів та фінансового забезпечення, бажано було б доповнити визначенням ваги кожного з комплексних показників.

Результат 2. Механізм управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств (стор. 137-179 дисертації та стор. 13-14 автореферату).

Суть результату постає в розробці інструментарію спрямування коштів за видами відтворення основних засобів відповідно до визначених бізнес-процесів машинобудівного підприємства залежно від нагальної потреби проведення заходу або можливості відстрочення виконання робіт та запобігання ризиковості вкладення коштів у відтворення основних засобів.

Наукова новизна результату міститься у:

– введенні до складу розробленого механізму управління додаткових елементів, а саме: формування інформаційних потоків, пов'язаних з фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів, та виявлення ризиків, пов'язаних з формуванням його джерел та ймовірністю нерівномірності надходжень грошових коштів для розвитку матеріально-технічної бази (с. 137-156);

– обґрунтуванні варіантів стратегічного розвитку фінансового забезпечення відтворення основних засобів підприємств машинобудування за моделлю фінансово забезпечення відтворення основних засобів та стратегічного балансу потенціалу (с. 156-179).

Доведеність результату. Результат доводиться впровадженням в практику господарювання ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод» (довідка про впровадження № 15-02/17 від 02.02.2017 р.) та ПАТ «АвтоКрАЗ» (довідка про впровадження № 19-55/07 від 10.03.2017 р.).

Пріоритетність результату підтверджено публікаціями:

1. Зборовська О.М. Механізм управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств / О.М. Зборовська, О.А. Євтушенко // Європейський вектор економічного розвитку. – 2016. – №2 (21). – С. 65–73.

2. Євтушенко О.А. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів в Україні / О.А. Євтушенко // Культура народів Причорномор'я: зб. наук. праць. – 2009. – № 171. – С. 127–129.

3. Євтушенко О.А. Управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів підприємств в умовах нестабільної економіки / О.А. Євтушенко // Формування практичних компетенції у майбутніх фінансистів: досвід співпраці ВНЗ та працевлагодівників України: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 21–28 грудня 2009 р., Дніпропетровський університет економіки та права. – Д.: ДУЕП, 2010. – С. 30–31.

4. Євтушенко О.А. Етапи формування механізму управління відтворенням основних засобів підприємства / О.А. Євтушенко // Економічні проблеми модернізації та інноваційного розвитку промисловості: тези доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 5 листопада 2013 р., Університет імені Альфреда Нобеля – Дніпропетровськ: Університет імені Альфреда Нобеля, 2013. – С. 135–136.

Зауваження. Слід було більш чітко представити взаємозв'язок між послідовністю процесів управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств у першому розділі (стор. 41-46) та механізмом управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів у третьому розділі, з метою збільшення наочності сприйняття роботи (стор. 144-156). Окрім того означену на рис. 3.4 декомпозицію механізму управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств бажано було б розширити наведенням чіткого переліку важелів спрямування та відповідних до них інструментів реалізації управлінського впливу.

Результат 3. Інформаційне забезпечення управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств (стор. 125-137 дисертації та стор. 12-13 автореферату).

Суть результату постає в доведенні гіпотези, що забезпеченість інформацією процесів відтворення основних засобів машинобудівних підприємств є основою для розрахунку обсягів фінансового забезпечення цих процесів з урахуванням ступеня ризиків (регламентація підходів до формування інформаційних потоків в рамках бізнес-процесів машинобудівних підприємств забезпечує неперервність управління відтворенням основних засобів машинобудівних підприємств завдяки деталізації спрямування грошових коштів на його здійснення).

Наукова новизна результату міститься в виокремленні бізнес-процесів, пов'язаних з фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів та встановлення відповідності їх інформаційного наповнення потребам менеджменту підприємств для проведення збору, накопичення, збереження, аналізу та обробки даних за окремими бізнес-процесами.

Доведеність результату. Результат доводиться коректним та узгодженим

застосуванням методів інформаційного менеджменту, за допомогою яких: визначено зміст та розуміння інформаційного забезпечення управління відтворенням основних засобів (стор. 125-127); визначено функції такого забезпечення (стор. 128-129); формалізовано систему інформаційних потоків управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів підприємств машинобудування за синтезом його складових (стор. 130-132); подано зміст інформаційних потоків бізнес-процесів машинобудівних підприємств, пов'язаних з фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів (стор. 132-133); сформовано систему показників, що створюють інформаційні потоки бізнес-процесів машинобудівних підприємств (стор. 134-136).

Пріоритетність результату підтверджено публікаціями:

1. Євтушенко О.А. Інформаційне забезпечення управління відтворенням основних засобів машинобудівного підприємства / О.Є. Євтушенко // Європейський вектор економічного розвитку. – 2015. – №1 (18). – С. 84–91

2. Євтушенко О.А. Удосконалення інформаційного забезпечення фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівного підприємства / О.А. Євтушенко / Проблеми підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах ринкового середовища: тези доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24 березня 2015 р., Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ: університет імені Альфреда Нобеля, 2015. – С. 20–22.

3. Євтушенко О.А. Контролінг як інструмент процесно-орієнтованого управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів підприємства / О.А. Євтушенко // Модернізація та суспільний розвиток економіки країни: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 25-26 січня 2013 р, / Наукове об'єднання „Economics”. – Сімферополь: НО „Economics”, 2013. – С. 44–45.

Зауваження: Дисертаційна робота певною мірою виграла б у разі розширення поданої на рис. 3.2 (стор. 130) системи інформаційних потоків управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств в напрямку більшої деталізації таких потоків з використання наявних стандартів моделювання бізнес-процесів, таких як, наприклад, IDEF та BPMN. Також бажано було б розширити поданий у табл. 3.1 зміст інформації за виділеними бізнес-процесам наведенням переліку форм управлінської звітності у сфері відтворення основних засобів та моделей відповідного до цих форм документообігу.

Результат 4. Теоретичне підґрунтя та понятійно-категорійний апарат управління відтворенням основних засобів машинобудівних підприємств

(стор. 31-60 дисертації та стор. 6-8 автореферату).

Суть результату постає в розвитку теоретичних основ управління відтворенням основних засобів підприємств машинобудування та змістовному наповненні відповідних складових понятійного апарату фінансового менеджменту.

Наукова новизна результату міститься в:

– уточненні поняття «фінансове забезпечення відтворення основних засобів» машинобудівних підприємств, шляхом його розгляду як обґрунтування величини грошових коштів, необхідних для забезпечення неперервного їх поновлення у кількісному і якісному зростанні для цілей підвищення ефективності функціонування підприємства. Відмінність дефініції полягає у її орієнтації на окремі бізнес-процеси підприємств, що дозволяє в умовах нерівномірності надходження грошових коштів визначати пріоритетність їх використання (стор. 36);

– уточненні поняття «управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів», яке на відміну від існуючих, трактується як цілеспрямовані управлінські дії, пов'язані з формуванням необхідної величини грошових коштів за джерелами фінансування для відтворення основних засобів в умовах мінливого зовнішнього та внутрішнього середовищ в межах прийняттого рівня ризику (стор. 40);

– розробці послідовність процесів управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств, особливість якої полягає у визначенні переліку чітко спрямованих управлінських дій за умови визначення меж прийняттого рівня ризику (стор. 40-46).

Доведеність результату. Результат доводиться абстрактно-логічним шляхом на основі: опрацювання наукових досліджень у сферах фінансового менеджменту та економіки підприємства; дослідження сутності понять «відтворення» та «фінансове забезпечення»; узагальнення наявних підходів до організації управління відтворенням основних засобів. Автор цілком слушно вводить принципи побудови системи показників управління відтворенням основних засобів (стор. 53-54), надає опис функцій управління відтворенням (стор. 55-57) та ідентифікує ризики (стор. 58-60), які притаманні простому та розширеному відтворенню основних засобів (стор. 43-44).

Пріоритетність результату підтверджено публікаціями:

1. Євтушенко О.А. Теоретичні аспекти фінансового забезпечення відтворення основних засобів / О.А. Євтушенко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2011. – №2, – Т. 2 – С. 39–42.

2. Євтушенко О.А. Теоретичні аспекти управління фінансовим забезпеченням

відтворення основних засобів підприємства / О.А. Євтушенко // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2013. – №1 (6), – Т. 2 – С. 124–128

3. Євтушенко О.А. Теоретичні аспекти оцінки відтворення основних засобів / О.А. Євтушенко // Стан, проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу і контролю і контексті сучасних концепцій управління: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 28–29 квітня 2011 р., Львівська комерційна академія. – Львів: ЛКА, 2011. – С. 166–168.

4. Евтушенко О.А. Подходы к управлению финансовым обеспечением воспроизводства основных средств предприятий / О.А. Евтушенко / Объединение экономистов и правоведов – ключ к новому этапу развития: материалы Международного научно-практического конгресса, 29 ноября 2013 г. – Берн, Швейцария: Международное научное объединение экономистов „Консилиум”, 2013. – С. 239–241.

Зауваження. Автор в підрозділі 1.3 розглядає різні підходи до управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів підприємств (стор. 47-61). Залишаються не зрозумілим, як критерії вибору одного з наведених підходів для управління відтворенням основних засобів підприємств машинобудування, так і визначення підходу, покладеного в основу поданої на рис. 1.3 (стор. 41) послідовності процесів управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів. Також більш детального розгляду потребує визначення суб'єкту управління відтворенням основних засобів, особливо за умови прийнятого автором процесно-орієнтованого підходу до організації такого управління.

Результат 5. Класифікація основних засобів машинобудівних підприємств (стор. 23-31 дисертації та стор. 6 автореферату).

Суть результату постає в формуванні підґрунтя для визначення обсягів фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств за структуризацією бізнес-процесів та створенні можливості визначити пріоритетність здійснення відповідних заходів.

Наукова новизна результату міститься в введенні додаткових ознак до класифікації основних засобів машинобудівних підприємств, а саме ознак:

– «участь в бізнес-процесах» (диференціація основних засобів відповідно до основних, допоміжних процесів та процесів управління);

– «ступінь інтенсивності залучення до діяльності підприємства» (диференціація основних засобів машинобудівного підприємства з оглядом на участь в одному, двох, трьох і більше бізнес-процесах).

Доведеність результату. Результат доводиться абстрактно-логічним шляхом на основі узагальнення термінології, пов'язаної з основними засобами (стор. 19-24), та дослідження існуючих підходів до їх класифікації (стор. 24-28).

Пріоритетність результату підтверджено публікаціями:

1. Євтушенко О.А. Урахування потреб процесно-орієнтованого управління в класифікації основних засобів підприємства / О.А. Євтушенко // Європейський вектор економічного розвитку. – 2013. – №31 (14). – С. 79–852.

2. Євтушенко О.А. Власні джерела фінансового забезпечення відтворення основних засобів підприємств / О.А. Євтушенко // Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія: Економічні науки. – 2010. – Вип. 25. – С. 216–219.

3. Євтушенко О.А. Інструментарій процесно-орієнтованого управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів підприємств / О.А. Євтушенко // Економічні проблеми модернізації та інноваційного розвитку промисловості: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 7–8 листопада 2012 р., Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ: Університет імені Альфреда Нобеля, 2012. – С. 150–152.

Зауваження. Автор цілком слушно зупиняється на перевагах процесно-орієнтованого управління (стор. 28) та робить наголос на необхідності узгодження характеристик бізнес-процесів машинобудівних підприємств з класифікаційними ознаками їх основних засобів. Дану пропозицію слід було б підсилити, по-перше, детальним обґрунтуванням особливостей виділення бізнес-процесів саме машинобудівних підприємств. По-друге, слід було б навести приклади розподілу основних засобів цих підприємств поміж окремими бізнес-процесами, оскільки в деяких випадках остаточне відношення засобів до складу основних чи допоміжних процесів є доволі ускладненим (хоча б через об'єктивну необхідність підпорядкування прийнятому підходу до виділення та структуризації бізнес-процесів).

Результат 6. Склад факторів зовнішнього середовища, що впливають на структуру фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств (стор. 64-86 дисертації та стор. 8-9 автореферату).

Суть результату полягає в тому, що врахування впливу доданих автором факторів дозволяє розмежовувати джерела відтворення основних засобів та їх співвідношення з метою запобігання нестачі фінансових ресурсів для проведення відповідних відтворювальних процесів.

Наукова новизна результату міститься в виділенні серед факторів впливу на структуру фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств рівня монетизації національної економіки та інвестиційного клімату в Україні.

Доведеність результату. Результат доводиться емпіричним шляхом на основі коректною інтерпретації макроекономічних показників розвитку

національної економіки в цілому та машинобудівної галузі зокрема.

Пріоритетність результату підтверджено публікаціями:

1. Євтушенко О.А. Вплив монетизації економіки на інвестиції в основний капітал в Україні / О.А. Євтушенко // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2012. – №1 (5), – Т. 2 –С. 119–124.

2. Євтушенко О.А. Кошти іноземних інвесторів як джерело фінансування інвестицій в основний капітал України / О.А. Євтушенко // Современные проблемы и пути их решения в науке, транспорте, производстве и образовании'2009: тезисы докладов Международной научно-практической конференции, 21–28 декабря 2009 р., Экономика. – Одесский национальный морской университет. – Одесса: Черноморье, 2009. – Т. 10. – С. 25–26.

3. Євтушенко О.А. Проблеми відтворення основних засобів машинобудівних підприємств України / О.А. Євтушенко // Сучасні тенденції забезпечення ефективності економіки держави: тези доповідей XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, 8–9 лютого 2013 р., Аналітичний центр „Нова економіка”. – Київ: Аналітичний центр „Нова економіка”, – 2013. – С. 55–56.

4. Євтушенко О.А. Вплив Податкового кодексу України на формування власних джерел фінансування відтворення основних засобів / О.А. Євтушенко // Інноваційні процеси у фінансово-кредитній сфері: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 14–15 квітня 2011 р., Київський національний торговельно- економічний університет. – К.: КНТЕУ, 2011. – С. 182–183.

Зауваження. Дуже велику увагу в аналітичній частині роботи приділено аналізу динаміки та структури інвестицій в основний капітал в Україні (підрозділ 2.1). Така увага виглядає дещо перебільшеною, адже це не фігурує в переліку завдань дослідження. Бажано було б розширити наведений опис макроекономічної динаміки визначенням кореляційно-регресійних зв'язків між проаналізованими показниками та характеристиками процесу відтворення основних засобів підприємств машинобудування. Окрім того, дисертаційна робота, певною мірою виграла б, якби автор розглянув вплив фінансових та функціональних ризиків на сучасний стан функціонування вітчизняних машинобудівних підприємств загалом, а також відобразив би їх вплив на фінансове забезпечення відтворення основних засобів.

Таким чином, наукова новизна властива як постановці наукового завдання в цілому, так і окремим рішенням питань, опрацьованим автором дисертації. В роботі коректно визначено мету і задачі дослідження, відповідно до яких Євтушенко Ольга Анатоліївна обґрунтувала теоретичні засади формування фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств та запропонувала інструментарій удосконалення відповідного механізму управління таким забезпеченням. Наявність вищезазначених

зауважень не змінює позитивне враження від роботи та не зменшує значущості дисертаційного дослідження для теорії й практики логістики.

Основні положення дисертації ґрунтуються на сучасних теоріях, наукових методах, системному аналізі, вивіренних методичних підходах. Крім того, наукові положення підтверджені вітчизняним досвідом управління відтворенням основних засобів промислових підприємств. Використання широкого спектру методів дослідження у дисертації забезпечили достатню обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій з теоретичної та методичної точок зору.

3. Теоретична цінність і практична значущість наукових результатів

Сформульовані в дисертаційній роботі положення й висновки розвивають теоретичні основи управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів підприємств машинобудування, розширюють методичний і практичний інструментарій такого управління. Впровадження викладених в дисертації положень та рекомендацій у практичну діяльність підприємств машинобудівної галузі створює умови для прийняття обґрунтованих рішень під час оптимізації бізнес-процесів та підвищення ефективності використання їх основних засобів.

Окремі практичні рекомендації, що містяться в дисертації, впроваджено в практику роботи підприємств машинобудівної галузі. Так, розробки і пропозиції автора щодо діагностики ефективності управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів використано в практичній діяльності ПАТ «АвтоКрАЗ». Також на даному підприємстві проведено оцінку очікуваної ефективності застосування механізму управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів для ПАТ «АвтоКрАЗ» (№ 19-55/07 від 10.03.2017 р.).

Науково-методичний підхід до розрахунку інтегральних показників управління фінансовим забезпеченням відтворення основними засобами та удосконалення інформаційного забезпечення фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівного підприємства за рахунок виділення інформаційних потоків процесу фінансового забезпечення відтворення основних засобів використано при розробці заходів по оптимізації фінансово-господарської діяльності ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод» (довідка про впровадження № 15-02/17 від 02.02.2017 р.).

Матеріали дисертаційного дослідження використані ДП «ВО «ПМЗ ім.

О.М. Макарова» у частині ідентифікації змісту інформаційних потоків бізнес-процесів машинобудівних підприємств, пов'язаних з фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів, що дає можливість більш оптимального акумулювання необхідної інформації для потреб управління (довідка про впровадження № 913/4 від 27.02.2017 р.).

Теоретичні положення та окремі методичні розробки дисертації використовуються у навчальному процесі ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» при викладанні дисциплін «Економіка підприємства», «Економіка та фінанси підприємства», «Формування бізнес-моделі підприємства» (довідка № 1237/3 від 22.12.16 р.).

4. Аналіз публікацій та повнота відображення результатів дослідження в авторефераті.

Відповідність дисертації встановленим вимогам

Результати дисертаційного дослідження достатньо повно й аргументовано висвітлено у 22 наукових працях, загальним обсягом 5,38 друк, арк., зокрема у 9 статтях, три з яких – у виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз, та у 13 тез доповідей. Кількість, обсяги публікацій та їх зміст відповідають чинним вимогам.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків і списку використаних літературних джерел. Структура дисертації збалансована у частині розділів та параграфів. Дисертація є завершеною роботою, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують важливе завдання з подальшого розвитку теоретичних положень і методичного інструментарію управління відтворенням основних засобів підприємств машинобудування. Дисертація (комп'ютерний набір) виконана українською мовою, оформлена у відповідності з встановленими нормами і правилами, є завершеною науково-дослідною роботою. Викладення матеріалу у дисертації свідчить про високу досвідченість дисертанта та ґрунтовну обізнаність у галузі фінансового менеджменту та економіки підприємства. Дослідження мають теоретико-методичний та прикладний аспекти, що є характерним для наукової роботи на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. За обсягом і оформленням дисертація відповідає вимогам МОН України, що ставляться до кандидатських дисертацій.

Автореферат є ідентичним основним положенням дисертації, його зміст

відповідає змісту дисертації. В авторефераті у достатній мірі розкриті основні наукові результати, які одержано в процесі дослідження, ступінь новизни розробок, висновки та рекомендації дисертаційної роботи. Автореферат оформлено згідно з вимогами, що висуваються до кандидатських дисертацій.

Загальна оцінка дисертації

Дисертаційна робота Євтушенко Ольги Анатоліївни є завершеним, самостійно виконаним науковим дослідженням, проведеним з метою вирішення важливого наукового завдання з розроблення теоретичних і методичних положень щодо управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств, характеризується актуальністю, науковою новизною, теоретичною та практичною цінністю. Висновки, висвітлені автором дисертаційної роботи, достатньо добре обґрунтовані, спираються на наукові методи дослідження, підтверджуються апробацією (довідки та акти впровадження наведено в додатках). Достовірність отриманих результатів базується на узагальненні доробку українських і зарубіжних науковців. Основні положення дисертаційної роботи надруковані у наукових фахових виданнях України та інших держав. Основні ідеї, що належать особисто автору, апробовані на міжнародних науково-практичних конференціях. Зміст дисертації відповідає паспорту спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами.

Вважаю, що представлена до захисту дисертаційна робота та автореферат за своїм змістом, структурою та оформленням відповідає вимогам пп. 9, 11, 12, 13, 14 «Положення про порядок присудження наукових ступенів та присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567, щодо дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Обґрунтована загальна оцінка дисертаційної роботи є підставою для присудження Євтушенко Ользі Анатоліївні наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:

завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця
Міністерство освіти і науки України
доктор економічних наук, професор

А. А. Пилипенко

